

Dr. Dolf te Velde

Heilige huiver?

Leven als een onheilig mens
met een heilig God

26 augustus 2015

Heiligheid in beeld

- + Ervaring met “heilig”?
- + Secularisatie = de wereld onttoverd
 - Moraal: zelf bepalen goed/kwaad
 - Wetenschap: rationeel verklaren => God overbodig?
- + Nieuwe spiritualiteit: geloven dat er “iets” is ...

“Das Heilige”

- + Rudolf Otto, 1869 – 1937
- + Rationalisme doorbreken
- + Het Numineuze
 - Mysterie
 - Afschrikwekkend (*tremendum*)
 - Intrigerend (*fascinans*)
- + Zesde zintuig: divinatie

Christelijk?

“Boven deze trede van de profeet uit laat zich nog een hogere, derde trap denken, die niet zomaar uit de eerste twee treden af te leiden is: het stadium van degene die enerzijds de Geest [van divinatie en profetie] in volle mate heeft, en die anderzijds zelf in eigen Persoon en werk het object is van de aanschouwing van het Heilige dat verschijnt. Zo iemand is meer dan een profeet. Hij is de Zoon.”

Jesaja 6

- + God zien?
Calvijn: in aangepaste gedaante, maar wel echt!
- + *Trishagios*: driemaal Heilig
 - Innerlijke puurheid
 - Uitstraling en optreden
 - Erkenning en lofprijzing

Dogmatiek

- + Nadenken over hoe God zich openbaart:
begrippen en samenhangen
- + “Eigenschappen”: zo veelzijdig is God!
- + God ‘heeft’ zijn eigenschappen niet,
Hij ‘is’ zijn eigenschappen

Heilig

- + Zichzelf tot wet
 Innerlijke goedheid
 Hoogste standaard
- + Scheiding tussen goed/kwaad, rein/
onrein
- + “Wees heilig, want Ik ben
heilig” (Leviticus)

Verschil

“Het Numineuze” (Rudolf Otto)

Onpersoonlijk: “het”

Willekeurig: hogere ‘macht’
Ook het demonische?!

Drempel: groot vs. klein
(ontologisch)

De Heilige (Bijbel)

Persoonlijk: “Hij”
Als Vader, Zoon, en Geest

Uniek in alles wat Hij is:
Almachtig, eeuwig, wijs, goed,
liefdevol: Zo is Hij heilig

Drempel: puur en rein vs.
zondig en onrein
(moreel, spiritueel)

Verterend vuur?

- + Gloeiend kooltje
Onreinheid wegbranden
- + Van het altaar:
toewijding, zuivering, verzoening!
- + Leviticus: heilig leven op basis van
verzoening

De Heilige van Israël

- + Tegenstrijdig?
- + Genadig: God verbindt zich aan mensen
- + Niet om ons, om zijn heilige Naam
- + Jesaja: “Stuur mij!”
Heilig = leven in toewijding aan de HEER

Pauze

Dit college wordt straks hervat

Bespreking 1/6

- + Wat zijn voor jou gebeurtenissen, plaatsen, voorwerpen of gewoontes waarin je iets van “heiligheid” ervaart?
- + Maakt het nog uit of je in de goede “stemming” bent om iets “heiligs” te ervaren?

Bespreking 2/6

- + **Stelling:** Heiligheid als eigenschap van God hoort typisch bij het Oude Testament, in het Nieuwe Testament leren we van Jezus dat God puur liefde is.

Bespreking 3/6

- + **Stelling:** in hedendaagse kerkdiensten draait het te vaak om een goed gevoel voor mensen, en te weinig om eerbied voor de heilige God.

Bespreek aan de hand van een concreet voorbeeld dat je zelf hebt meegemaakt.

Bespreking 4/6

- + Onder het kopje *Nieuwe spiritualiteit* zoeken mensen opnieuw contact met het *heilige*. Een “pionier” vanuit de PKN schrijft over mogelijke aanknopingspunten tussen christelijk geloof en deze spiritualiteit onder andere:

“Het derde aanknopingspunt is **het gebed**. Op een spiritueel festival in Breda hadden we een windwensorgel in de ruimte opgehangen, een lange buis van katoen met zakken waar je een wens, intentie of gebed in kon doen, met middenin een windorgel. De zakken zaten propvol aan het eind van het festival. Als je vraagt: ‘Waar wil je voor bidden?’, dan is er verlegenheid. Dat merkte ik toen ik buiten op een kunstenaarsfestival reuzenbellen blies met mensen, die als een gebed omhoog gingen. Maar als ik dan zei: ‘Een wens kan ook’, dan deden ze dat wel. Ik zag dan aan de gezichten, dat dat niet zomaar iets was, als ze de bel met hun ogen volgden wanneer die de hemel in ging. Op een cultuurfestival boden we de gelegenheid om vredeswensen achter te laten. Opvallend was dat de wensen die achtergelaten werden, eigenlijk allemaal regelrechte gebeden waren, uit het hart gebeden, intens.”

Bron: www.nieuwwij.nl/verdieping/theologie-en-nieuwe-spiritualiteit

Bespreking 4/6

- + Wat vind je hiervan?
- + Hoe zou je, vanuit wat je over de heiligheid van God geleerd hebt, het verschil of de overeenkomst tussen “wensen” en “bidden” omschrijven?
- + Geeft “nieuwe spiritualiteit” inderdaad nieuwe kansen om het geloof te delen?

Bespreking 5/6

- + Welke blokkades ervaar jij zelf in de omgang met God?
- + Hoe kun je daar overheen geholpen worden?

Bespreking 6/6

- + Heb je weleens gemerkt dat een stukje van Gods heiligheid doorwerkte in jouw leven? Als je daar een voorbeeld van hebt, wat gebeurde er dan precies?

Einde

Bedankt voor uw aandacht